

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра менеджменту ім. І.А.Маркіної

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Прийняття управлінських рішень

освітньо-професійна програма Менеджмент підприємства

спеціальність 073 Менеджмент

галузь знань 07 Управління та адміністрування

освітній ступінь бакалавр

Розробник Олексій Томілін, професор кафедри менеджменту
ім. І.А.Маркіної, доктор економічних наук, доцент

Гарант: Тетяна Сазонова, доцент кафедри менеджменту ім. І.А. Маркіної,
кандидат економічних наук, доцент

Назва навчальної дисципліни	Прийняття управлінських рішень
Назва структурного підрозділу	кафедра менеджменту ім. І.А.Маркіної
Контактні дані розробників, які залучені до викладання	Викладач: Томілін Олексій , д.е.н., доцент Контакти: каб. 7 (флігель) E-mail: oleksiy.tomilin@pdaa.edu.ua тел.: (099)73-503-73 сторінка викладача: https://scholar.google.com.ua/citations?user=8s25reMAAAJ&hl=ru&authuser=1
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень ступеня вищої освіти Бакалавр
Спеціальність	073 Менеджмент

Заплановані результати навчання

Метою вивчення навчальної дисципліни **Прийняття управлінських рішень**: є формування системи фундаментальних теоретичних знань і практичних навичок у галузі ідентифікації проблем прийняття рішень; надбання навичок формалізації та кількісного обґрунтування рішень для наступного використання отриманих знань в науково-дослідній, організаційній, проектній роботі; знайомство студентів з перспективами розвитку сучасних інформаційних технологій у галузі систем підтримки прийняття рішень, їх застосування для вирішення управлінських та економічних задач; подальше становлення і вдосконалення інформаційної та програмної культури майбутніх фахівців.

Основними завданнями вивчення дисципліни **Прийняття управлінських рішень**: є формування у студентів теоретичних знань і практичних навичок розробки, прийняття і реалізації управлінських рішень, ознайомлення студентів з основами теорії та практики управління, проблемами оцінки та обліку економічного ризику в умовах ринкових відносин; ознайомлення з, прийнятою в всесвітній практиці, теорією прийняття рішень для пошуку різних шляхів при вирішенні проблем.

Компетентності:

загальні:

ЗК03. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК04. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

спеціальні (фахові, предметні):

ФК 12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.

ФК 15. Здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички.

Програмні результати навчання:

1. Демонструвати навички виявлення проблеми та обґрунтування управлінських рішень.
2. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.

Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Управлінські рішення. Місце рішення в системі управління.
Тема 2. Процес прийняття управлінських рішень та його складові.
Тема 3. Людський та організаційний фактори у процесі прийняття рішень.
Тема 4. Якість та ефективність управлінських рішень.
Тема 5. Управлінські рішення та відповідальність.
Тема 6. Управлінські рішення в системі менеджменту.
Тема 7. Ефективність управлінських рішень.
Тема 8. Організація і контроль виконання управлінських рішень.

Трудомісткість:

Загальна кількість годин – 120 год.

Кількість кредитів – 4,0

Форма семестрового контролю – залік.

**Схема нарахування балів з навчальної дисципліни
для студентів денної форми навчання**

Назва теми	Види навчальної роботи здобувачів вищої освіти				Разом	
	Опитування	виконання вправ на практичних заняттях	виконання завдань самостійної роботи			контрольна робота ³
			розв'язування тестів ¹	виконання індивідуальних завдань ² (реферат)		
Тема 1. Сутність і функції грошей.	2	3				5
Тема 2. Грошовий ринок.	2	3				5
Тема 3. Грошові системи.	2	3				5
Тема 4. Інфляція і грошові реформи.	2	3				5
Тема 5. Валютний ринок і валютні системи.	2	3				5
Тема 6. Кредит у ринковій економіці.	2	3				5
Тема 7. Фінансові посередники грошового ринку.	2	3				5
Тема 8. Центральні банки.	2	3				5
Розв'язування тестів (теми 1-8)			25			25
Виконання індивідуальних завдань (теми 1-8)				16		16
Підсумкова контрольна робота (теми 1-8)					19	19
Всього	16	24	25	16	19	100

¹ протягом кожного семестру передбачено розв'язування тестів (максимум 25 балів), при цьому бали виставляються окремою позицією наприкінці семестру;

² протягом кожного семестру передбачено виконання індивідуальних завдань (максимум 16 балів), при цьому бали виставляються окремою позицією наприкінці семестру (4 реферати по 4 бали);

³ протягом кожного семестру передбачено написання однієї контрольної роботи (максимум 19 балів), при цьому бали виставляються окремою позицією наприкінці семестру.

Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Василенко В.А. Теорія і практика розробки управлінських рішень: навчальний посібник. К. 2015. 420 с.
2. Воткінсон М. ГРІД. Інструмент для прийняття рішень у будь-якому бізнесі (у вашому також). Київ: КМ-Букс, 2019. 608 с.
3. Балдин К.В. Управленческие решения / Балдин К.В., Воробьев С.Н., Уткин В.Б. М.: Дашков и К., 2012. 496 с.
4. Гаркуша Н.М. Моделі та методи прийняття рішень при аналізі та аудиті: навч. посібн. К., Знання, 2018. 591 с.
5. Карпова С.В. Управленческие решения / Карпова С.В., Данилова О.В., Фирсова И.А. М.: Юрайт, 2012. 400 с.
6. Козирева О. В., Світлична К.С., Шуть О.Ю., Коляда Т.А.. Основи прийняття управлінських рішень : навчальний посібник / О.В. Козирева, Х.: Видавництво Іванченка І.С., 2021. 186 с.
7. Кочкодан В.Б. Методи прийняття управлінських рішень: Конспект лекцій. Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2019. 128 с.
8. Кочкодан В.Б. Методи прийняття управлінських рішень: Практикум Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2019. 55 с.
9. Кочкодан В.Б. Методи прийняття управлінських рішень: методичні вказівки для самостійної роботи студентів. Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2020. 97 с. 4.
10. Кочкодан В.Б. Методи прийняття управлінських рішень: Збірник задач. Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2020. 53 с.
11. Методи експертних оцінок в системах прийняття рішень: навчальний посібник / О.О. Терентьев, М.М. Делембовський, К.І. Київська, О.І. Серпінська. К.: 2020. 116 с.
12. Прийняття управлінських рішень: [навч. посіб./за ред. Є.Ю. Петруні]. К.: Центр учбової літератури, 2011. 216 с.
13. Прийняття управлінських рішень [Текст] : навчальний посібник / [Петруня Ю. Є., Говоруха В. Б., Літовченко Б. В. та ін.] ; за ред. Ю. Є. Петруні. Дніпропетровськ : АМСУ, 2015. 189 с.
14. Прийняття управлінських рішень : навчальний посібник / [Ю.Є. Петруня, Б. В. Літовченко, Т. О. Пасічник та ін.] ; за ред. Ю. Є. Петруні. [4-ге вид., переробл. і доп.]. Дніпро : Університет митної справи та фінансів, 2020. 276 с.
15. Теорія прийняття рішень: Підручник / За заг. ред. Бутка М. П. Київ: Центр учбової літератури, 2018. 360 с.

Допоміжні

1. Лагоша Б.А. Оптимальное управление в экономике / Лагоша Б.А. М.: Финансы и статистика,

2004. 195 с.
2. Лафта Дж.К. Управленческие решения / Лафта Дж.К. М.: Центр экономики и маркетинга, 2002. 304 с.
3. Лукичева Л.И. Управленческие решения / Л.И. Лукичева, Д.Н. Егорычев. М.: Омега-Л, 2011. 384 с.
4. Прохоров Ю.К. Управленческие решения / Ю.К. Прохоров, В.В. Фролов. СПб.: ГУ ИТМО, 2011. 136 с.
5. Рогожин С.В. Теория организации / С.В. Рогожин, Т.В. Рогожина. М.: «Экзамен», 2006. 213 с.
6. Рогожин С.В. Исследование систем управления / С.В. Рогожин, Т.В. Рогожина. М.: Экзамен, 2006. 319 с.
7. Саак А.Э. Разработка управленческого решения / А.Э. Саак, В.Н. Тюшняков. СПб.: Питер, 2007. 272 с.
8. Томілін О.О., Шабельник С.С. Ризик-менеджмент підприємства та його вплив на конкурентоспроможність. *Науковий вісник Одеського національного університету. Економіка*” Том 24 Вип. 3 (76). 2019. Одеса: Одеський національний університет. 2019. С. 46–51.
9. Томілін О.О., Лядський І.К. Соціально-відповідальний маркетинг у контексті інтеграції бізнесу та суспільства// *Вісник ХНАУ ім. В.В. Докучаєва. Серія “Економічні науки”*: зб. наук. пр. / Харк. нац. аграр. ун-т ім. В.В. Докучаєва. Харків: ХНАУ, 2019. № 4. Т. 2. С. 269–277.
10. Томілін О.О., Томенко Д.В., Застосування інноваційних технологій в аграрному підприємстві// *Вісник ХНАУ ім. В.В. Докучаєва. Серія “Економічні науки”*: зб. наук. пр. / Харк. нац. аграр. ун-т ім. В.В. Докучаєва. Харків: ХНАУ, 2019. № 4. Т.2. С. 293–301.
11. Томілін О. О., Вовк М.О. Формування стратегії управління виробничими потужностями агропродовольчого підприємства в умовах глобалізації. *Агросвіт*. 2020. № 10. С. 29–36.
12. Фатхутдинов Р.А. Управленческие решения / Фатхутдинов Р.А. М.: ИНФРА. М, 2005. 278 с.
13. Шульженко І. В., Тупкало Б.М. Удосконалення механізму реалізації управлінських рішень у підприємстві. *Економічний форум*. 2018. Вип. 4. С. 233-239. URL: [http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/bitstream/123456789/2459/1/Шульженко, Тупкало_стаття.docx](http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/bitstream/123456789/2459/1/Шульженко,Тупкало_стаття.docx).

Інформаційні ресурси

1. <http://rada.gov.ua>
2. <http://www.economic.ua>
3. <http://pidruchniki.ws/menedzhment/>
4. <http://www.cfin.ru/>